

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

AZ O. M. K. E.

és
az önálló vámtérület.

Kolozsvár, május 27.

(h) Az O. M. K. E. országos nagygyűlésén, a magyar kereskedők összességének képviselője az önálló vámtérület mellett foglalt állást. Szépségiháza van ugyan a határozatnak, mert a határidő kérdését elmulasztotta, de már maga az a tény, hogy az O. M. K. E. mint ilyen elvileg az önálló vámtérület kivívását tűzte ki célul, mindenestre jelentős fordulat és ha merészségnek látszik is, ösztönöz kimondjuk erre a fordulatra, erre a nyílt állásfoglalásra, az O. M. K. E. agilis szervezője Sándor Pál nem számított. S hogy ide került a dolog: talán nem vagyunk szerénytelenek, ha abból magunknak, ennek a lapnak is egy kis részt kívánunk. Az önálló vámtérület, mint a magyar kereskedelem felvirágoztatásának hatékony és jelentős eszköze, nem vétett be az O. M. K. E. programjába. Idáig: nem volt szándéka elmenni Sándor Pálnak, mert ha ez a gondolat élt volna a lelkében, ezt a fontos és buzgó agitációs eszközt, semmi esetre sem felede volna ki az O. M. K. E. programjából.

A kolozsvári fiók, szervező gyűlésének napján, e lapok hasábjain fejeztük ki ama megjózdósunkat, hogy az O. M. K. E. voltaképpen akkor teljesít valóban hasznos munkát, ha alapvető programjával megteszi az önálló vámtérület kivívását. E cikk nyomán esett szó, a banketten az önálló vámtérületről. Ellene beszélt Feilitzsch Arthur báró: „hangzatos jelszónak” minősítve az önálló vámtérület iránti törekvéseket. Ez a kijelentés ott nyomban visszautasításra részesült és ime a „hangzatos jelszó” most belekerült az O. M. K. E. programjába. A szegedi kereskedők tették meg az indítványt erre és a nagygyűlés — nagyon természetesen — el is fogadta azt. Most tehát előállott az a pikáns helyzet, hogy Sándor Pál mint az O. M. K. E. elnöke, képviseli az önálló vámtérület iránti óhaját. Hogy így jelentős ellentét áll fenn közte

és a szabadelvűpárt között, erre bővebben nem térünk rá. Még azal sincs kedvünk tulságos komolyan foglalkozni, hogy Hieronymi Károly a nagygyűlést követő banketten, szintén olyan nézeteket hangoztatott, mint itt nálunk Feilitzsch Arthur báró; mert meg vagyunk arról győződve, hogy e magas méltóságu urak fognak még e kérdésről — ha a magyar politikában akkor is szerepük lesz — már rövid idő múlva másként is beszélni. Ha az ellenzék keresztül törte a katonai kérdésekben, a szabadelvűpárt kínai falát, hogy azon át — bár csekély, de a mi sajnálatos viszonyunkhoz képest mégis jelentékeny — katonai vívmányok hatoljanak be, mennyivel inkább kényszeríteni fogja a kormányt a vámsorompók felállítására. Mert a katonai kérdések jogszzerűségéről lehetett vitatkozni, de az önálló vámtérületnél ez a kérdés fel sem merülhet, mert hiszen az önálló vámtérület jogi állapotában vagyunk ma is, a mit a tényleges állapot bekövetkezésétől csupán egyetlenegy lépés választ el. Ezt a lépést pedig meg fogjuk tenni és meg is kell tennünk. Ehhez van hozzákapsolva egész léteérdekünk és csupán ettől várhatjuk kereskedelmünk és iparunk égetően szükségesség feloldulását.

Nagyon természetes, hogy szemben találjuk majd magunkat ismét Ausztriával és Ausztria hűséges lakóival.

Mert Ausztriának egy hatalmas erőforrása dugul be abban a pillanatban, amikor felállítják határainkat a vámsorompókat. De világos az is, hogy az az erő, mely eddig a ledöntött vámsorompókon át kiszivárgott tőlünk, bennünk táplál, minket szolgál és a nemzeti vagyonsodás hatalmas bástyáját emeli, ellenségeinkkel és így első sorban Ausztriával szemben is.

Az önálló vámtérület nagy gondolatát bankett-toasztokkal elfojtani többé nem lehet. Belejtott az imár a nemzet közvéleményének óhajatai közé: az eszme ott él most már a minden jó magyar hazafi lelkében és ha most csak mint óhajítás jut is kifejezésre, rövid

idő múlva, mint a nemzet közvéleményében megjegecsedett követelés fog dörömbölni a kormány ellentállásának kapuján és bebocsátást kíván, azoknál is, akik ma még a kapun belül ellentállanak annak, de akik — vannak annyira alkalmazkodó politikusok — akkor maguk fogják kinyitni az ajtót, az eszme bebocsátására. S erre — majd akkor — szívesen teljesítenék: Hieronymi is, Feilitzsch is, a portási szolgálatot.

A delegációk.

— Express tudósítás. —

Budapest, május 26.

Ma délelőtt a magyar delegáció tengerészeti albizottsága s az osztrák delegáció hadügyi bizottsága ülésezett.

A magyar albizottság ülésén báró Dániel Ernő elnököl s gróf Teleki Sándor volt az elnök. A közös kormány részéről Pitreich tábornagy s báró Spaun tengerészeti parancsnok, a magyar kormány tagjai közül gróf Tisza István és Hieronymi Károly voltak jelen.

Az elnök elmondja, hogy első sorban az 1905. évre szóló költségvetés kerül sorra, de az általános tárgyalás folyamán az összes előterjesztésekre reflektálnak.

Gróf Teleki Sándor elmondja, hogy a tengerészeti költségvetés a múlt évihez képest egy millió koronányi emelkedést mutat. Azonban a haditengerészet monitorainak legnagyobb része elavult állapotban van, ezek 11 új torpedónaszád építését illesztették le a költségvetéshez, ami 8 millió koronát tesz ki. A rendkívüli költségvetésben 2 millió a kevesbbit a nagyobb építmények befejezése következtében. Az előadó ezután ismerteti a hadi tengerészetnek a rendkívüli hitelre vonatkozó előterjesztéseit, amik 75 millió koronára rúgnak, de felemlíti, hogy újabb 45 millió koronára lesz szükség s így összesen 120.956.000 koronát kér a haditengerészet. Ebből 64 millió bizonyos építkezésekkel gyorsabb tempóban való kereszttelvitelre, 56.000 pedig a haditengerészetnek modern színonalra való emelésére vonatkozik. Az ipar részlettelre legalább 23 százalek jut Magyarországnak.

Rosenberg Gyula sajnálkozással kijelenti, hogy ő a tengerészeti vezetőségnek az ipari kérdésben adott válasza egyáltalán nem elégteli ki. A tengerészeti vezetőség kétségeltlen jogukat nem ismeri el. 1902-ben utasították a közös hadügyminisztert, hogy a hazai termelés a kvóta arányában részesüljön. A mostani válaszból pedig ennek a határozatnak az egyenes negációja foglaltatik. Ha a gyárak Ausztriában vannak is, a tengerészeti vezetőség a rekompenciáció álláspontján helyezkedve, Magyarországot részesíthetné a tengerészet számára

eszközölhető ipari megrendelésekben az öt a kvóta arányában megillető részben. A nagy katonai kiadásokat csak az országban tett megrendelések tehetik némiképp elviselhetővé. Felszólítja a hadügyminisztert s a tengerészet vezetésére, hogy a rekompenciáció kérdésében határozott és nyílt választ adjon.

Áttérve a költségvetésre, felhívja a figyelmet, hogy a 32 millió korona rendkívüli szükséglet a költségvetésben is benne van. Majd megemlíti, hogy a tengerészeti költségvetés teljesen elbírálására szükséges a kereteknek alkalmi formában előzetesen való megállapítása. Ma nálunk titkolják, hogy mi a tengerészetnek különben bizonyára egészen tönkre, szűkre szabott feladatai köre. Magas aggálya van az ellenőrzés lehetősége szempontjából a különféle szükségleteknek egy cím alá foglalása ellen. A torpedó rajon vonatkozó követelés indoklása felelte szükséges. Szeretné tudni, hogy az összes torpedó-hajókat kicserélik-e vagy pedig a mostani hajóraj létszámának felméréséről van szó. Németországnak 130, Olaszországnak 166, nekünk 61 torpedójárművünk van. Szól azután a víz alatt járó naszádokról.

Az osztrák delegáció hadügyi albizottsága ma délelőtti ülésén folytatta Böhm-Bawerk pénzügyminiszternek a rendkívüli hitelről mondott exposéja tárgyalását.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlése.

Kolozsvár, május 27.

Ma délelőtt 9 órakor veszi kezdetét az ev. ref. státus idejü rendes közgyűlése, melyet Bánffy Dezső báró, rangidősb főgondnok, mint elnök, azért hívott ez alkalomra össze, mert a rendes novemberi határidőt ez évben az egyetemes zsinat feléi foglalják le, melyeknek november hó 10-én leendő megnyitására a legfelsőbb királyi engedély már leérkezett.

Az igazgatótanács által megállapított tárgysorozat szerint, az alakulás formáján kívül, 26 pontban vannak a tárgyalásra előkészített ügyek felsorolva és így valószínű, hogy két nap alatt a gyűlés bevégezi teendőit.

Fontosabb tárgyai a közgyűlésnek: a püspök évi jelentése, az igazgatótanács közigazgatási, tanügyi és vagyonügyi jelentése; az egyházkerület 1905. évi költségvetésének megállapítása; az egységes liturgia szabályozása iránti javaslat és végül az igazgatótanács amaz előterjesztése, mely a papok, tanítók és más egyházi tisztviselők mellékfoglalkozásait szabályzatilag korlátozni célozza. Ezeknek kívül 9 gondnoki állás, 2 tanári és több bizottsági tagsági hely kerül, választás útján, betöltésre.

Nagyon érdeklődés és vita kifejlődése remélhető a költségvetés megállapításával kapcsolatban, mert az egyházkerület pár év óta tartó deficités gazdálkodása

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-ngomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér megállapodás szerint.

Péntek, május 27.

méltó aggodalommal tölti el az anyaszent-egyház sorsa iránt melegen érdeklődő közgyűlési tagokat. Hegedűs Sándor, egyházközségi főgondnok már a tavalyi közgyűlésen indítványt terjesztett volt be a baj gyógyítása iránti lépések megkezdése végett; azóta bizonyára gondolkodtak az illetékesek a kérdés kitelítő módzatairól is és megteszik majd indítványait. Érdeklődéssel és türelmetlenül várjuk az Ariadne-fonalat, mely kivezesse egyházkerületünket a folyton sulyosodó helyzetből. Véleményünk szerint, csak valamely tökélyarapító akció bevezetése segíthet az egyensúly helyreállításában, mert más uton, az általános kamatláb-hanyatlással szemben, tehetetlenek vagyunk.

Előnebb vita várható az egyházi alkalmazottak mellékfoglalkozásait korlátozni célzó igazgatótanácsai javaslatoknál is, mert ezáltal számos jogos érdek érintetik. Tényleg nehéz kérdés, de valamely formában való szabályozása mulhatatlanul szükségesnek látszik, úgy az egyházi főhatóság felelősségének megosztása, mint az egyes tisztviselők érdeke szempontjából. Reméljük, hogy a közgyűlés bölcsessége meg fogja találni a helyes utat arra nézve, hogy e kérdés egyfelől a magasabb elvi szempontoknak megfelelően, de a méltányos előny érdekek sérelme nélkül oldassék meg.

Közgyűlési tag.

A közgyűlés tárgyai a következők:

I. Alakulás. 1. Ima. 2. A közgyűlés megnyitása. 3. Segédjegyzők kinevezése. 4. A közgyűlési tagok névsorának felolvasása. 5. Jelentés az időközben választott képviselők igazolásáról. 6. Előterjesztés, a marosvásárhelyi kolleg. miniszterleg kinevezett két tanárának közgyűlési tagsága tárgyában.

II. Napirend. 1. A tárgysorozat megállapítása. 2. Elnök ajánlat, a házszabály 6. §. b) pontja értelmében bizottságok kinevezése iránt. 3. Előterjesztés, bizottságok választása iránt. 4. Előterjesztés a főtörvényességi bírói állások betöltése tárgyában. 5. A gondnoki jelentések bemutatása. 6. Előterjesztés két rendes tanári állás betöltése tárgyában: a) a marosvásárhelyi főgimnáziummal magyar-latín nyelv és irodalmi, b) a sepsiszentgyörgyi főgimnáziummal magyar-német, esetleg német-latín nyelv és irodalmi tanszékre. — 7. Előterjesztés az újonnan választott főjegyzők feleltetése iránt. 8. Előterjesztés az igazgatótanács közigazgatási ellenőrző könyvelő feleltetése tárgyában. 9. Főpüspök aa. évi jelentése. 10. Az igazgatótanács közigazgatási jelentése. 11. A tanügyi jelentés. 12. A vagyonügyi jelentés. 13. Az 1905-ik évi területi költségvetés megállapítása iránti javaslat. 14. Előterjesztés a zsinati képviselő-választások elrendelése iránt. 15. Előterjesztés az egyet. énekeskönyvre vonat. vél. tárgyában. 16. Előterjesztés az egységes liturgia kérdésében. 17. Előterjesztés a szeretetházba kántorantitók és leviták leányainak felvétele iránt. 18. Előterjesztés az újtorjai egyház-

rendkívüli tisztelettel viseltetik irántunk, soha egy gondolattal megsérteni nem akar, szóval is mentegetné magát, de kénytelen a magyarázatot levélre bízni, mert beteg idegrendszer a Rivierára hajítja, hova is már a reggeli gyorsvonattal elutazott stb.

...A nyomorult!...elszökött!

Az uram nem szűt semmit, megmutatta a levelet, nálam hagyta, kiment a dolgoz után... Még ilyenkor is rendesen tudja ellátni a dolgát. Hát nem rettenetes ez?

És az a gyáva elszökött előle... hitvány himpellér!

Mici.

V.

Aranyos Juliskám.

Elment a kedvem a levelezéstől, mert elment a kedvem az ábrándozástól. Azt nem kaptál két hét óta tőlem levelet.

Az uram nem volt itthon. Bátran írt hagyhatott, nem csak engem többé törbe sem magam boldogsága, sem a más hazugsága.

A gyerekekkel foglalkoztam. Olyan édes kis jószágok, különösen a legkisebb.

Tegnap jött hozzá az uram. Feszült a viszony közöttünk, hát nem is irt távolléte alatt. Azt sem tudtam, merre járt.

En vacsorát készítettem neki, sürgölődtem, de orciájába nem mertem nézni. Mikor a holmiját kirakta, nekem is adott egy csomócskát.

— Ezt neked hoztam.

Kibontottam, egy somfabotnak össze-tört két darabja volt benne.

— Annak az embernek a hátán törtem össze.

— Hogyan, te utána mentél?

— Utána, a Rivierára s mondhatom

alaposan meggyógyítottam a beteg idegeit.

...Megcsókoltam a kezét.

Úgy-e, egész ember a talpán ez az én

uram?

Mici.

TÁRCA.

Egy asszony levelei.

Írta: Fényes Samu dr.

I.

Kedves Juliskám.

Azt kérde miéért vagyok boldogtalan? A férjem elhanyagol.

Nem hűtlen ő, nem szeret ő mást, nem csócsap, nem könnyelmű, rá se néz az asszonyokra, de, sajnos velem se tesz kivételt.

Egész nap nem látom, azt mondják a kenyer után futkos. Alig nyeli le az ebédet, szalad, ha este haza jön, fáradt, a beszélgetés is nehezére esik. Alig várja, hogy lefekhesse. És képzeld mit csinál, ha lefekszik? — olvas, a mig elalszik a könyvön, alszik reggelig, mint a bunda. De reggel is csak azért kel föl, hogy szaladjon.

Hát élet ez? — már mint nekem. Hegyes nyelvecskéd van galambomb s azt hiszed, hogy ugyancsak ráncóftól az érveddel, hogy mégsem lehet az szóról-szóra úgy, a hogy elmondtam, — a minék élő cáfolata a gyermekeim.

Édes istenem, hát igazán azt hiszed, hogy az asszony minden vágyát betölti az anyaság? Ezt csak a moralisták hirdetik, de ők se hiszik. Élői akarok, nekem pezsgő kell, ha szenvedés is jár a nyomában.

Unatkoztam. Ha én egyszer megunom az unatkozást!

Képzeld mit mondott az a mormoté, mikor azzal ijesztettem, hogy eszembe talál majd jutni, hogy másutt keresem azt a szórakozást, a mit mellette nélkülözök. Tudod, mit mondott? — Ha találsz nálam derekabb férfit, ki jobban szeret, hűségesebb hozzád, ki érted többet dolgozik — mondd meg, én szabadjára hagyjak.

Nem egy örült beszéd ez? Talán azt keressük mi, mikor valamit keresünk? Ez egyenes lelki kényszer, mely tilosba hajt.

És neked elmondhatom, félek magamtól. A kis Duci — emlékszel rá — ugyancsak megnőtt állata, finom, fekete csinos baszusa, szeretetreméltó, kedves, udvarias, szellemes és a minap megvallotta, hogy hallatlan örültségre volna értem képes.

És azóta folyton azon töröm a fejem, vajjon én is képes volnék érte valami hallatlan nagy ostobaságra.

Férjem uram mégis nagyon elbizakodott és engem bánt a közönye, bizonyísten megérdemlene egy kis leckét...

Képzem, hogy ráncóld ennek olvasására a homlokod, — hát inkább egy szót se szóljál többet.

Mici.

II.

Kedves Barátnóm.

— Amit óhajítottam, megvan, — a lecke. Egy kicsit tán kemény is, ennyit tán magam sem akartam, de hát követ dobnak, ki tudja előre hova esik, — kit hogyan talál meg.

Duci örülni szerelmes belém... szavai napról-napra jobban perzseltek, igen, ez a helyes kifejezés, perzseltek és minél jobban perzseltek, annál inkább áhi'oztam rájuk.

Tegnapelőtt igen rossz hangulatban voltam.

El akartam menni a Kossuth-asztaltársaság báljára. A mormotérem persze azt mondta, hogy nem mehet, mert dolga van, rossz kedve van, holnap is sok lesz a dolga (holnap is rossz lesz a kedve) — neki ki kell aludni magát stb. stb.)

Nem szóltam semmit, a faképnél hagytam, sétálni mentem. Ducival néhány nap óta csak a sétákon találkoztam. — Nem mintha a férjem sejtene valamit, vagy törődne vele, hányadán vagyunk, de mert... egyszerűen sétálgatunk.

Jó hosszú sétákat teszünk végig a toronyirányban a külváros csöndes utcáin, a hol az emberek nyüzsgő zaja nem zavarja édes elmerengésünket.

Duci rábeszélte, hogy menjek el a bálra, ő is ott lesz. Visszajövet találkoztam Nelli

nével. Ő neki valami unokahuga van itt, azt gardirozza, megmondtam neki, hogy velök megyek.

Tegnap este — az uram tudja isten, hol járt — szépen felöltözködtem bál ruhába. Csak látnád! valóságos költemény — az első kivágott ruhám. Azelőtt nem igen mertem ilyet hordani, de most erősebb vagyok és szentül hiszem, hogy pompásan áll.

Épen a keztyűm gomboltam — gyönyörű példány, Ducitól nyertem fogadáson — mikor belépet a mormoté.

— Hová készülsz?
— A bálra.
— S kivel?

Ez a hidegsége, ez a leckéztető, lenéző hangja kihozott a sötérből, valami rettenetést akartam a szemébe vágni, a miért... megverjen.

— Ducival megyek.

Azt hittem igazán arcul üt. Elsápadt, meg is mozdult a keze, — de nem szólt semmit, csak kétszer, háromszor végigmért a szobát, aztán így szólt:

— Az ostobaság lenne. Elkísérellek.

Szeretném volna megmondani neki valamit, magam sem tudom mit, de nem mertem megszólalni, mert nagyon szikrázott a szemem. Tehát úgy látszik, mégis szíven találtam. Jól esett. Most eljön, inzultálni fogja Ducit... jó volna talán figyelmeztetnem... Ne. Hadd lássuk ki az erősebb.

Nem történt azonban semmi, azaz, hogy botrány nem történt. Néhány szót váltottak ugyan egymással — néhány percere félre is vonultak... de csak sejtem, mi történt. Férjem úgy látszik, elégtételt kért tőle s elintézték gavalilósan néhány szóval. Most már alkalmasint a segédek tárgyalnak, mert Duci a neki ígért szupécárdásért se jött el.

Dobogó szívvel mentem haza, nem mondhatom, hogy rosszul esett...nem. Valami nagy várakozás öntötte el a lelkemet. Valami fog történni, valami kimondhatatlan.

De nem kérdeztem semmit, ő meg nem mondott semmit. Vajjon mi lesz?

Mici.

III.

Kedves Juli.

Megtörtént a váratlan, a rettenetes.

Reggel bejött az uram s beszéltünk a fűtellen szalonszobában. Hídegen, szinte közönyösen beszélt:

— Beszélttem Ducival.

— Megverekszel vele? — kérdeztem tőle hirtelen.

— Nem én. Az éretlen ficsurkáknak való. Látod, sejttem, hogy szeretet, különben anyá létedre nem viselhénéd magad így. Alkalmasint rettenetes erős a szenvedélyed s ilyenkor az ember nem tud józanul gondolkodni. De énnekem kötelességem rólad minden körülmenyek között gondoskodnom. Így szóltam tehát Ducihoz: Uram én azt mondtam a feleségemnek, hogy szereti. Az ilyet a férfi vagy legyőzhetetlen szenvedélyből, vagy léhaságból mondja. Ha szereti igazán, vegye nőül. Én elválok szép rendben, csendben, minden hibát magamra veszek s azután elveheti melletted kompromittálta. Ez esetben nekem holnap délig következő tartalmú levelet ír: — Uram, én szeretem ő nagyságát és becsület szavamra fogadom, hogy nőül veszem, mihielyt váldpöre eldől.

— Ha azonban csak csupán léhaság mondhatta önnek azokat a szavakat, úgy én jelentem ki önnek becsület szavamra, hogy megkorbaécsolom. De sem így, sem úgy meg nem verekszem. Holnap délig várok a levélre.

Egy szót se szólt többet ez az én uram, ott hagyott... s engem most mindenféle bolondnál-bolondabb gondolat gyötör... magam se tudom mi, — várom, nyugtalanul várom a levelet.

Mici.

IV.

Juliskám.

Délig nem jött válasz, csak fél kettőkor. György ur udvariasan kijelenti, hogy tegnapi beszélgetésük félreértésen alapul. Ő

Mici.

közszéknél szélesebb tevékenységi körrel leendő felruházása tárgyában. 19. Javaslát a parokális könyvtárak ügyében. 20. Javaslát a papi kegyeleti idő egységes szabályozása felől. 21. Javaslát a lelkesítő, és tanári melléki foglalkozások szabályozása iránt. 22. Előterjesztés a teológiai fakultás vagyoni viszonyainak konszolidása tárgyában. 23. János Lajos, lelkes felebbes az ig-tanács 1909—904. sz. határozata ellen. 24. A polgári egyházközösség kérdése, templom építési segélye tárgyában. 25. A bizottság jelentései: a) az igtan. ügykezelés megvizsgálásáról, b) az ehker. pénztár megvizsgálásáról, c) az igtan. évi jelentéséről, d) a tanügyi jelentésről, e) a testvérkételek jegyzékéről, f) az énekesztől, g) a kérvényekről, h) az indítványokról.

Gondnok-jelölések: 1. görényi ehm. algondnoki állására: 1. Gróf Teleky Arthur. 2. I. Szász Jenő, 3. dr. Tóth Endre. 2. Az erdővidéki ehm. algondnoki állására: 1. Zathureczky Kálmán, 2. Csiki István, 3. Nagy Ferenc. 3. A nagyszebeni ehm. algondnoki állására: 1. Somogyi István, 2. Bod Péter, 3. Szalánty Jenő. 4. A szászvárosi kollégium algondnoki állására: 1. Fáy Béla, 2. Balog József, 3. Sárosi Szabó Péter. 5. A szilágyszolnoki ehm. algondnoki állására: 1. Kovács István, 2. Bölönyi Sándor, 3. Kávásy Sándor. 6. A sepsi ehm. algondnoki állására: 1. Kónya Miklós, 2. Rápoli Mózse, 3. Forró Károly. 8. A kézdí ehm. első fő-gondnoki állására: 1. Gróf Haller János, 2. dr. Damokos Ödön, 3. Vajna István. 9. A kézdí ehm. második fő-gondnoki állására: 1. Kovács Károly, 2. Körtz Domokos 3. dr. Szini Gyula.

A biztosító ügynökökről.

Kolozsvár, május 27.

Tegnap számoltunk be arról, mint itélkezett Fried Henrik biztosítási ügynök felett a kolozsvári kir. törvényszék. Itt csupán, magával az „eset”-tel óhajtott foglalkozni, a biztosítási intézmény szempontjából. Tagadhatatlan ugyanis, hogy a biztosítási intézmény a közgazdasági életben jelentős szerepet foglal el és tagadhatatlan az is, hogy a közfelfogás szerint a biztosítást a „szükséges rosszak” közé sorozzák. Erdemes elgondolnod azon, hogy honnan ered ez az általános ellenszenv a biztosítási intézmény iránt, még azok részéről is, akik különben annak jótékony és áldásos voltáról meg vannak győződve.

A lebecsülést, az ellenszenvet, a lené-zést a Fried Henrikék szereztek meg a biztosítás iránt. Mert sokan vannak ilyenek és a Fried Henrik esete csupán abban különbözik a többiétől, hogy véletlenül a „Házai általános biztosító társaság”-hoz került, amely hűsies elzántsággal, vagy talán a neki nagy veszteségek fölött érzett fájdalommal adta át Friedet, az igazságszolgáltatásnak. A „Házai”-nak fáj az a né-lány ezer korona: hát legalább egy pár esztendőre megbeszélődött a társadalom Fried Henrikről... De ezt nem mindegyik társaság teszi meg. Nem mindegyik viszi a bíróság termébe a szennyest, hanem — miután az elvesztett összeget úgy sem kapja meg — futni hagyja a családot, és azok azután tovább garázdálkodnak a biztosítás ügyének rovására, kárára...

Mert alkalmaztatást az u. n. „üzlet-éhes” társaságoknál kapnak mindig az akvizitőrök. Ha Fried Henrik úgy öt esztendő múlva feltételeken szabaddá került: újból kezdheti ott, ahol elhagyta. Mert fogadtat mekénthet tenni arra, hogy akad intézet még, amely ha jó ruhában állít be hozzá, szívesen fogja alkalmazni üzletszerzőnek, mert eddigra esetleg megelégedezik arról, hogy Fried fegyhezriselt ember: az üzletre pedig szűkség van... Mert a fő: az üzlet, egy néhány társaságnál. Hogy milyen módon, milyen eszközökkel szerzik azt; azzal nem törődnek.

Nem habozom bevallani: volt alkal-mam közvetlen közelről tapasztalni, mik az előzményei egy-egy biztosítási ügynök utra bocsátásának, azoknál a társaságoknál, melyek egyáltalában nem törődnek az üzletszerzés tisztaságával, hanem csupán a beérkezett ajánlatokat szorítják keblükre, gyönyörrel és megelégedéssel.

Jelentkezik a titkár úrnál, egy egyén. A kabátja jó, tehát hamar kész alku: — Üzletet akar szerezni? — Igen!

— Ez nagyon derék! Hát kérem így és így áll a dolog. Irja alá ezt a térítvényt és a másik szobában megkapja a nyomtatványokat és a meghatalmazást. — De — szól az idegen pirnokodva — egy kis pénz is kellene „Nagyságos ur!”

A „nagyságos urra” felderül a főnök ur arca és szól:

— Jól van barátom. A pénztárnál felvehet husz, harminc, negyven, ötven koronát. Attól függ: milyen kedve van a főnök urnak.

S az alak, a kitől senki sem kérdezte, hogy kicsoda, micsoda, néhány pillanat múlva a hangzatos „oktató felügyelő” ki-nevezéssel, egy kötegy nyomtatvánnyal és néhány koronával a zsebében, kiindul a világba. S bemenetelt két tisztességes uri há-zakba, a biztosítás örve alatt és minden biztosítónak:

igér egy aranyórát, az osztálysorsjádíj fonyereményét; husz korona fizetendő helyett nyolcat mond csupán, hogy így könnyebben nyerhesse meg a felet, aki midőn az ajánlatot aláírta, már a kezében van és a szóbeli ígéreteknek ütheti bittel a nyomát. Mikor a kötvény megérkezik, akkor látja, hogy be van csapva, mert a szóbeli ígéretekkel semmi sem tartatik meg. Ha azután azokat reklamálja, a társaság egyszerűen azzal felel: szabályaink nem engedik meg kérésre teljesítését... Így dolgoz-

nak ezek az alakok és diskreditálják azokat a kik ezt a foglalkozást tisztességes existenciának tekintik.

Egy némely társaság saját hatáskörében kiírta a biztosítási ügy ezen köré-vitét. Az üzletszerzők alkalmaztatása sem megy kellő előrelátás és megfontolás nélkül. A többiek, vagy legalább azok jelen-tékeny része, egyáltalában nem csinál lelkiismereti kérdést abból, vajjon kit jogosít arra, hogy cége alatt a közönséggel érintkezésbe jusson. Ezeknek: üzlet kell, bárho-gyan, bármi áron. S még nevelik a Fried Henriket, a kik ha egyik helyen eljártak, a kik kis játékaikat, mennek a másik társasághoz és ha mind végig járták, akkor mennek egyik városból a másikba: a társaságok és a vezetőülőségek oly sokan vannak és az üzlet mindig olyan nagyon kevés.

S a biztosítási intézmény ezeknek az embereknek a kezében megszennyesedett, megfertőztetett. A közönség csupán a vissza-éléseket jegyzi meg és általánosít... Egy elbirálás alá vonja azokat, a kik ezt a pá-lyát tisztességes kenyérkeresetnek tekintik, azokkal akik azt csupán visszaélésekre hasz-nálják fel. A közönség szemében minden biztosítási ügynök: a Fried Henrikék fajta-jából kerül ki. S gyanakszik, aggodalmas-kodik valamennyivel szemben. Mert ép azok adnak erre okot, akiknek legfőképpen kellene örködni az üzleti élet tisztaságán és komolyságán. Akinnek nincs más feladatuk, mint ez: s akik éppen ennek a kötele-ségnek nem tudnak megfelelni.

A Fried Henrik tárgyalásán szerepelt biztosító társaságok: megtanulhatnák ezt. Fried Henrik hat évi fegyház kiállása után oia került a „Fonciéres”-hez és onnan; a „Házai”-hoz. Mit csinált a „Fonciéres”-nél, nem tudjuk; mert az intézet nem tett pa-naszt ellene. Ha csinált is esetleg néhány ezer korona kárt; nem igen törődnek vele. A „Házai”-tól sem volt szép dolog, hogy elítélte Fried Henriket. Mert különben ma még mindig ékeskedne az októdi felügyelői címmel azoknál a társaságoknál, a kik üz-lelet keresnek minden áron.

Ennek a rendszernek, ennek a szellem-nek meg kell változnia, ha csak azt nem akarjuk, hogy mind szélesebb legyen az út, a mely a biztosítást ma közgazdasági mis-siójától elválasztja. Mert a kettő között ott állanak ma még a Fried Henrikék és a köz-zönség csupán ezeket látja. S iktörzik az ezekkel való legesekélyebb közösségtől, mert annak már nagy kárát vallotta. Azok aki-ket illet: tisztítsák meg a biztosítási intéz-ményt ezektől az emberektől.

Lázongás a földesurak ellen.

Fölgyújtott urasági birtokok.

— Saját tudósítónktól.

Kolozsvár, május 26.

Biharvármegye népe mindenféle for-rong s a mag, a melyet esztendőik hosszú sora óta szociálista igaztók vetettek el, vé-resen kel ki s a pusztulás elkövetkezését hirdeti. Az érmellék jőzan, becstületes ma-gyar parasztjai lázonganak. Egyik nap csendőrt gyilkolnak, a másik nap kenyér-adó uraságuk birtokát perzselik fel. Sőtét és komor a jövőképe s a komor szem-határon az aratási sztrájk réme fenyeget.

Az Ermihiályfalva mellett fekvő Gálo-spetri község határán két nagyobb birtok terül el. Az egyik Draveczky Gyulaé, a másik Fráter Vinczé. Terjedelmes uradalmi birtok mind a kettő, sok száz ember él a birtok által tiszteltesen. A két földbirtokosnak ezideig nem is volt baja a munká-sokkal. De most, hogy a földmivelő szoci-álisták egymásután alakítják meg szer-vezeteiket, a galospetri nép lelkében is fellobogott az ural elleni gyűlölet. A gyű-lölet a pusztító veres kakas alakjában je-lentkezik s miatta napok óta rettegetben él a környék lakossága.

Egy hét óta úgy a Draveczky Gyula, mint a Fráter Vince birtokán megjelenik a veres kakas, a pusztító üdvész. Draveczky birtokán egymásután égnek el a szalma és széna kazalok, kukorica görék, gazdasági épületek. A tűz rendszeren estefelé fit ki és pedig olyan félelmetes erővel, hogy az ol-tásra gondolni sem lehet. Fráter Vince bir-tokán egy hét alatt leégett 1200 mázsás szemes kukorica s a birtokon levő összes gazdasági épület. A szóp uri birtok most a pusztulás komor képét mutatja. Romban állanak az összes gazdasági épületek, segéd-lások, tönkre ment minden takarmány. A kár az eddigi becslés szerint Fráter birto-kán hatvanháromezer korona.

Draveczky birtokán szintén a pusztulás az ur. A birtok épületei csonkán me-redeznek az égnek, az elégett szalma és széna kazlak pernyéjét a hetedik határba viszi a nyargaló tavaszi szellő. A zöld fü-tengert is fekete pernye borítja. Draveczky kára az eddigi becslés szerint 25—30 ezer korona.

A tűz gyújtogatásból keletkezett. De hogy ki hajtja végre a pusztító munkát azt biztosan nem lehetett megállapítani. A csendőrség eddig több embert letartóztatott, de ezek alhatatosan tagadnak. Tisza István gr. belügyminisztert az ermihiályfalvai főszolgá-bíró távirattal értesítette a rendszeres gyújtogatásról.

Tisza azonban táviratozott s elrendelte, hogy a fenyegetett birtokok megvédelme-gye század vonuljon ki. A főszolgabíró ka-tonai erő kivonulását egyelőre nem tartotta szükségesnek, minthogy a birtokok bizton-ságának megőrzésére a csendőrség is eie-gendő erővel rendelkezik. A birtokokat az ermihiályfalvai csendőrség őrzi.

Emberölés, mint tagsági díj.

— Express tudósítás. —

Budapest, május 26.

Hazánk egyes falvaiban az emberek nemcsak politikai, felekezeti, vagy nemzeti-ségi különállások szerint vicsoitják egy-másra fogaikat, hanem még a lakhelyi kü-lönbözöské is elég ok a háboruskodásra. Rendszeren a két szélső pólus visel egymás-sal háborút. Tudniillik az alvóg meg a felvóg. — Az alvóg legény lerézi, gyűlöli a felvógit, a felvóg ugyanilyen testvéri érzelmeket táplál az alvógi legénynyel szemben.

Ez a bolondéria Pestvármegyének Far-mos községében olyan veszedelmes mérvet öltött, hogy a vármegye alispánja a sok verekedés folytán rendeletileg betiltotta a korcsmázást. A múlt télen az történt Far-moson, hogy a felvóg és alvógi legé-nyek valahol összejöttek. Az alvógi legé-nyek közül az egyik csakhamar kiadta a jelszót:

— A ki nem ide való, az takarod-jék kil

Jezsik István ezért dühbe jött és ek-or szóváltásba elegyedett Árva Istvánnal. Ez a suhanc, veszedekes közben hasba szúrta Jezsiket, aki pár órai kioldás után meghalt. Árva Istvánt a pestvidéki törvény-szék szándékos emberölés bűntette miatt vád alá helyezte. Vele együtt a vádlottak padjára került Varga István is, mert az biztatta Árva Istvánt a hősi cselekedetre. A bűnyegyet ma tárgyalta a pestvidéki es-küdtörbíróság Rónay Kamill táblai bíró el-nökletével. Az esküdtek kisorsolása után az elnök először is a tettest, Árva Istvánt halgatták ki, aki a következő jellemző val-lomást tette:

— En a cselekedetet Varga István biztására követtem el. Csak úgy vettem volna fel a felvógi legények társaságába tagnak, ha az alvógiak közül valakit vagy megverek, vagy leszurok.

Utána a másik vádlottat, Varga Ist-vánt hallgatták ki.

Az elnök: No Varga, magáról az a hir hogy Farmoson maga a falu rossza. Min-denki rettegett magától, mert folyton vere-k dett. Igaz-e, hogy maga biztatta Árvát arra, hogy surja le Jezsiket.

— Az nem áll.

— De maga ezt a viz-gálóbíró előtt bevallotta.

— Csak azért vallottam be, mert a viz-gálóbíró csendőrokkal fenyegetett.

— Ilyenket ne beszéljen. Magyar viz-gálóbíró nem szokta csendőrokk által kikiskarni a terhelt vallomását. Maga be-vallotta egészen világosan, hogy Árva a maga biztására ölte meg Jezsiket.

Csak annyit mondtam, hogy Árva megígérte, hogy leüti Jezsiket. (Derűtség.)

— Hiszen ez elég, ha megígérte, azért mert maga szölitotta fel erre. Mégis csak hallatlan dolog, hogy valaki egy társasá-gnak csak akkor lehessen tagja, ha előbb a másik társaságból valakit megöl.

Ezután Árva Józsefet, a vádlott távoli rokonát hallgatták ki.

Az elnök: Maga is felvógi?

A tanu: Igen.

— Maga is szokott alvógiakkal vere-kedni.

— Szoktam néha.

— Hányszor verekedett?

— Azt biz én nem tudom. (Derűtség.)

— Ha nem bírnak magukon uralkodni, miért mennek ugyanazon korcsmába az alvógiakkal?

— Kérem, ez az eset nem is korcs-mában történt.

— Hát hol?

— Egy házi mulatságon. (Derűtség.)

Ezután még vagy husz tanut halgat-tak ki.

A pestvidéki esküdtörbíróság az esküd-tek marasztaló verdiktje alapján este 8 órákor hirdette ki ítéletét. Árva Istvánt halált okozott súlyos testi sértés bűntette miatt 6 évi fegyházra. Varga Istvánt pedig ugyane bűncselekményért, mint felbujtót, 3 évi fegyházra ítélte.

Elrabolt budapesti háziur.

— Express tudósítás. —

Budapest, május 26.

Párját ritkító eszt történt Budán. Családi viszonyok miatt elraboltak egy öreg, hatvanéves háziurat a fiatal felesége oldaláról, akit alig néhány hónap előtt vett el feleségül. Az öreg házassága egész megbolygatta a család nyugalomát. Mindenféle intrikákkal, veszekedéssel akarták elhidege-níteni a feleséget s miután látták, hogy minden tervük sikertelen marad, nem ijed-t meg a legdrasztikusabb eszközöktől sem, elrabolták a család ősz búszkeségét.

A háziurat Forba Antalnak hívják, Budán a Gyeplő-utcában van egy kéteme-letes háza. Forba ebben a házban lakott körülbelül harminc éve az egész családjá-val. Özvegy ember volt, a felesége tíz év előtt halt meg, gyermekei sem voltak, úgy hogy tisztán a távolabbi családtagokat tá-mogatta, segélyezte, azoknak élt.

Tavaly februárban azonban megvál-toztak az öreg ur nézetei a családi életről, hatvan éves szíve szerelemre gyuladt a házmasterének a felesége iránt, akit leány-névén Varga Jankának hívnak, az asszonyt elválasztotta az urától és márciusban, a mint ígérte, oltár elé is vezette a krisztina-városi kápolnában. A családját természetesen nagyon súlyosan érintette ez a ca-pás. Ők egyszerre elesetek a busás pénz-ekről és kilátásokról, a melyekben az öreg ur özvegyesége alatt oly busás részüket volt.

Hogy a változott viszonyokat némileg elviselhetővé tegyék, a család tagjai hozzá-gyogtak az intrikához és áskálódásokhoz. Az új asszonyról mindenféle rágalmakat

terjesztettek annyira, hogy az asszony ka-binetkérdest csinált a dologból. Vagy 6 megy el a háztól, vagy a rokonokat ker-gessék el.

A férj rövid gondolkodás után az asz-szony javára döntött, kidobta az egész fa-miliát. Érthető ezután a rokonság kétség-beesett küzdése Forba Antalért, nem volt a földnek olyan eszköze, a melyet ne pró-báltak volna meg, hogy elidegenítsék az öreg urat a feleségétől. Mikor látták, hogy mindez nem használ, tegnap este kocsin megjelentek Forbák háza előtt s mivel az öreg háziurat szörzoros értelmében elrabolták. — Kocsira ültették és elvág-tattak vele.

Az asszony kilenc órákor jött haza, tárva-nyitva találta az ajtókat és őresen a lakást. A szomszédok leírásából megállapi-totta, hogy a rablást a háziur unokaöccse, egy Forba Fülöp nevű műszerész követte el. A rendőrség most keresi az öreg férjet, hogy a kapzsi rokonság karmai közül visz-szavigye a derék hitves karjaiba.

UJDONSÁGOK.

A prepák rendőre...

Kolozsvár, máj. 27.

Elégikus hangú naphirt olvasunk egyik helyi lapban. Azt t. i., hogy már ezután rendőrt vigyáz a kolozsvári tanító-népképző intézetre. Mert egy-egy „délceg ifjú” „mela dalt” énekel az ablakok előtt, mire „felpattan egy ablak és egy fehérruhás leány halk sóhajt küld a szerelmesen epedő trubadur felé.” De az „előjárói örködés” végét vetette e jeleneteknek és most egy marcona rendőrt őrzi a tanítónéképzőt.

Igy mondja el ezt szépen és poetiku-san a kolozsvári felhivatalos, bizonyára illetékes helyről nyert információk alapján...

Hát mi nem sajnáljuk ama „malom-árok” melletti palota szépséges lakót ezért a szigorért; hisszük, hogy megvigasztaló-dnak ők is majd valahogy. De nem fojt-hajuk el ama szerény megjegyzésünket, hogy ha az a rendőrt csakugyan ott sétál és valóban ezért sétál ott: akkor azok, akikre reá van bízva a tanítóné-jelöltek sorsa, nem sokat értenek a nőneveléshez; akkor nem ismerik a gondjaira bízott növendékek lelkivilágát... Mert, ha a leányok valóban kisbajtoztak eddig az ab-lakok, akkor száraz rendőrt is állíthatnak oda: ezután is meg fogják tenni, sőt foko-zottabb mértékben fogják megselekedni, mint eddig, mert hiszen oly édes, ami tiltott...

A prepákat tehát nem féltsem én ettől a rendelkezéstől. Ezen ugyan nem sokat busulnak majd. Sőt akadtak közöttük eset-leg pajkosabb, huncutabb: és egy-egy halk sóhajtással meg lekenyerezi azt a marcona képt rendőrbácsit is, aki befogja hunyi a szemét és befogja majd a fület, mikor a délceg ifjú, mela dalt énekel... Am, hogy a feljebbvalók szigor valóságos ösztönzést jelent arra, hogy a halk sóhajtások ezután hangos jeladásokban nyerjenek kifejezést: az bizonyos.

A legnagyobb szigor, a legszigorubb óvintézkedés sem alkalmasak arra, hogy megfékezzék egy csapat rakoncátlan, ifjú léleknek a természetes megnyilatkozását. Nincs az az előjárói szigor, melyet ki ne tudnának játszani; nevétségessé ne tudnának tenni: mikor egy csapat ifjú leányunk eb-ben kedve telik. Ezernyi módja van ennek és ha úgy akarják: nem áll utjukba sem-miféle rendszabály. Sőt: minél nagyobb szigorúsággal, minél nevétségesebb rendszá-bályokkal bástyázunk körül, ezeknek az életrevaló leányoknak az életét, annál több kívánság kap erőre a lelkükben: hogy sem-mivé tegyék azokat.

S ötletes, furfangos elméjüket akkor nem az foglalkoztatja, amiért az intézethez gyűlték, hanem inkább az: miként hiúsita-nak meg egy-egy újabb rendszabályt; az előjárók egy-egy újabb intézkedését. Mert legyen az bármily hasznos, bármily szűk-séges: senki sem veri ki ezeknek a leányok-nak a fejéből, hogy mindazt az ő megbosz-zantásukra és életük megkeserítésére ta-láltak ki és így örökös harcban állanak egymással: a növendékek és az előjárók...

Ismételjük: ha az a rendőrt csakugyan azért áll ott az intézet előtt, akkor az jel-legzetes mutatója a rendszernek, amely az intézetben belül honol. S akkor: adják vissza az iskolapénzt a szülőknak, küldjék a nö-vendékeket haza: mert abból az intézetből komoly tanítóné nem kerülhet ki. Mert semmiféle rendőri intézkedéssel, semmi-féle okatlan szigorral azzá nevelni nem tudják őket. — Ha azt akarják, hogy a prepák tanuljanak, akkor ne ügyel-jen senki: — ártatlan titkos sóhaj-tásaikra; ne ellenőrizték a gondolataikat: mert mindez olyan feladat, a mely kívül esik a feljebbvalók kötelességén s az em-beri képesség határain. Egy szellemes fran-cia írő azt mondotta: minden nő lelkében egy angyal és egy ördög él. Ne az ördögöt fejlesszék ki a prepákban, hanem az an-gyalt. A szelíd türelmet gyakorolják velük szemben, mint példaadást arra, ha majd kikérülnek az élet forgatagába: szintén ugy cselekedjenek. S mi merjük hinni, hogy így is van az a kolozsvári tanítónéképzőben. S ha az a marcona rendőrt valóban ott posz-tolt, akkor az csak véletlenül került oda és nem pedig azért, hogy a vezetőség rövid-látásáról tegyen kiáltó biznyságot.

(6.)

— (Esküdtörbíróság tárgyalás.) Négy évvel ezelőtt verében halva találták Ko-lozsborsá főútcáján Bokis Imre odaváló gazdát. A holtestet felboncolták s a bon-colás eredményeképen megállapították, hogy

erős botlításoktól származó belső elvérzés okozta halálát. A gyilkos után három éven keresztül hiába kutattak. Múlt év végén az-tán két odaváló lakost tartóztatott le a csend-őrség, kikre Bokis Imre meggyilkolásának gyanúja hármlott. Petrács János és Bodokán Todor így kerültek tegnap gyilkossággal vá-dolva a kolozsvári kir. törvényszék, mint esküdtörbíróság elé. Az esküdtek azonban a bizonyítási eljárás befejeztével, a vád és védekezés meghallgatása után nem bű-nősnök mondták ki a vádlottakat, mire a törvényszék is felmentette őket a terhük-re rótt cselekmény elkövetésének vádjáról.

— (A király és Madách.) Ő fel-sége tegnap kísérelével megtekintette az Erzsébet-szanasorimot s a látottak fölött legfelsőbb megelégedésének adott kifejezést. A királyt Korányi tanár a betegek termébe is bevezette, hol Ő felsége két beteget meg-szólitott. Midőn a betegek betegségükről panaszkodtak, a király Madách szavaival vig-szaltta őket:

— Ember küzdj és bízza bizdál!

— (Egyetemi ünnepély.) A ko-lozsvári m. kir. Ferencz József tudomány-egyetem az 1903—1904. tanévi pályázatok eredménye és a jövő tanévi pályatételek ki-hirdetése alkalmából 1904. évi május 20-én d. e. 10 órákor az egyetem aula-jában ünne-pélyt tart a következő tárgysorozattal: 1. Dr. Apáthy István e. i. rector megnyitót beszéde. 2. Dr. Fabinyi Rudolf math. és természettud. kari decanus értekezése: Az anyag egysége című témáról. 3. Az 1903—1904. tanévi pályázatok eredményéről szóló kari jelentések és a pályadíjak kiosztása. 4. Dr. Apáthy István e. i. rector bezáró be-széde és az 1904—5. tanévi pályatételek ki-hirdetése.

— (Az ev. ref. egyházi értekez-let igazgató választmányának ülése.) Az erdélyi ev. ref. egyházkerület egyházi értekezletének igazgató választmánya e hó 28-án 8 órákor ülést tart a következő tárgy-sorozattal: 1. Előzői megnyitót. 2. Titkár jelentése. 3. Pénztárnok jelentése. 4. Ez évi Kézdivásárhelyen tartandó közgyűlés idejének, tárgysorozatának megállapítása. 5. Indítványok.

— (Orvosi szakülés.) Az „Erdélyi Múzeum-Egylet” orvos-tudományegyetemi szakosztálya május hó 27-én délután 5 óra-tól a belgyógyászati klinika tantermében orvosi szakülést tart. Tárgyak: 1. Szabó Dénes dr.: Porro műtétel esete. 2. Elfer Aladár dr.: Betegbemutás. 3. Jakabházy Zsigmond dr.: Ideg-izom hatástani vizsgálato-ktok aspirinral. Ülésein a szakosztály az elő-adások iránt érdeklődő vendégeket is szí-vesen lát.

— (Diák turista csapatok Ko-lozsvárt.) Mióta a szép idő beállott, a diák turisták csapatostól keresik fel városunkat. Tegnapelőtt az esti vonatnál utaztak el kö-rülből, egy napi itt időzés után mező-tu ri főgimnázium növendékei. Ugyanakkor érkeztek meg az orovica bányai pol-gári fiúiskola tanulói hat tanár vezetésével. Az érkező diákcsoportot az Eke fogadta és az unitárius kollegium tornacsarnokában szállásolta el. Tegnap a város nevezetessé-geit nézték meg az orovicabányaiak, ma reggel pedig tovább utaznak. Holnap (szom-baton) a brassói román. kath. főgimnázium növendékei, június 7-én pedig a buda-pesti Barcsay-utcai főgimnázium turista csapata érkezik Kolozsvárra.

— (A köztemető gondozása.) A köztemető őr — mint egy hozzánk érke-zett panasz elmondja — visszaél a helyze-tével és az állásával. Akik reabiznak el-hunytjaik sírjának gondozását, azoktól hor-ribilis díjakat követel; magasabbat, mint p. o. a budapesti köztemetőben fizetnek. Aki pedig nem teheti azt, hogy a temető-őr követelését teljesítse, annak nem ad vizet, hogy kedvese sírját megöntözhesse és gon-dozhassa. Ez önkényes eljárás megszünte-tésére felhívjuk a hatóság figyelmét és megjegyeztük, hogy legfőbb ideje lenne a temető-őr „jogait” hatóságilag szabályozni, hogy a közönség megszabaduljon a zakla-tásoktól.

— (Tanárjelöltek majálisa.) A Jókai-utca elején hatalmas nemzetiszínű lobogó hirdeti a holnap este megrendandó tanárjelölt majális, mely az előjeleket te-kintve az idén legsikerültebb mulatságának ígérkezik. A buzgó rendezőség el is követelt mindent, hogy a mulatság eddigi hírnevéhez méltóan sikerüljön s reméljük, hogy holnap este a Lovöldében Kolozsvár intelligens publikuma nagy számban fog összejönni. Jegyek Bittó Rezső üzletében válthatók. If-jusági kedvezményes jegyek pedig az Egye-temi Körben (Kosuth-utca).

— (Kézifogó.) Losonczy Zoltán aradi hirlapíró kollégának eljegyezte Szent-királyi Máriát, néhai Szentkirályi Albert volt országgyűlési képviselő leányát. Szent-királyi Márta, a boldog menyasszony, nem más, mint Rózsa Lili a talentumos szubrett primadonna, kit a kolozsvári közönség is előnyösen ismert mult nyári itteni vendég-szereléséből.

— (Himlőoltás.) A belvárosban és az alsóvárosban összeirt oltásra kötelezet-keket f. hó 29-én délután 2 órákor fogják a Petőfi-utcai községi népiszkolában beoltani.

— (A Szent-Imre egyesület köz-gyűlése.) A Szent-Imre Egyesület május 30-án délután 6 órákor tartja az igazgató-tanács ülésében (Státus-palota) évzáró közgyűlést, a következő tárgysorozattal: 1. Jegyzőkönyv hitelesítése. 2. Tiszviselők jelentése. 3. Folyó ügyek. 4. Indítványok, interpellációk. A közgyűlést megelőzőleg a választmány ülésezik.

— (Leesett a fáról.) Egy kilenc éves kis fiú Várdai Lajos, Kádár-utca 6-ik szám alatt egy magas gyümölcsfán más-zkált. Bizonyára madárfészket keresett, mert a kilenc éves kis fiúnak nagy gyönyörü-

sége telik benne, ha egy pár madártójtást vagy egy-két pelyhedző madárkát szerezhetnek maguknak. A kis fiú azonban porul járt. Mielőtt még feldulhatta volna a kis madár-család puha, tollas fészékét, megcsúszott és oly szerencsétlenül zuhant le a magas fáról, hogy vesztélyes sérüléseket szenvedett. Különösen az arcát sebesítette meg, orrocskája meg teljesen eltorzult. A mentők a sebészeti klinikára szállították be gyógykezelés céljából, a szerencsétlenül járt kis madárászt.

— (Bicikli tolvajlás.) Pál József helybeli iparos biciklin ment bevásárlást eszközölni egyik főtéri üzletbe. Míg ő az üzletben bevásárlását végezte, biciklijét künn hagyta az üzlet előtt; valaki azonban a pár percre gadtatlaan hagyott biciklit ellopta és egy kézi zálogüzletben el is zálogosította. A rendőrség nyomoz az ismeretlen tettes után.

— (115 éves asszony.) Nem mindennapi magas életkort ért el a tolnavármegyei Grabock községében öv. Bosnyák Andrásné, a ki 1791-ben, ezeltől százötvenhárom évvel született. Mint ilyen esetekben a tudósítási rendszerint szólnak a Mathuzsálem-kort elért öreg asszyny az utolsó percig a legfrissebb egészségesben dolgozott a csak halála előtt két nappal lett ágyban fekvő beteg.

— (Mecsonkitott holttest.) A zemplénmegyei Kiskemence községében a batonás paraszток borzalmas módon mecsonkitottak egy holttestet. Ez elhatározásukra az a babonás hit adott okot, hogy a halott emeer éjszatkánként mint kísértet jár a faluban. A paraszток felásták a halott sírját, egyiktük a holttest fejét fejszével a törstől elvágta s a szívét feldarabolta s a levágott főt a koporsó oldalához szegezte. A felháborító merénylet tetteseit letartóztatták.

— (Egy rab öngyilkossági kísérlete.) Cseplek i Ferencet gyilkosság miatt 4 és fél évi fegyházra ítélte a budapesti kir. törvényszék. A rabot tegnap délután akarták a szegedi csillagbörtönbe szállítani, de a nyugati pályaudvaron egy őrizetlen pilanában kirántotta a kisérő fogházor oldalfegyverét s azzal melbeszúrta magát. Az öngyilkos rabot beszállították a rabkórházba. Állapota nem életveszélyes.

— (Meghalt atyja ravatalánál.) A biharmegyei Mezőkeresztes helységben a napokban meghalt az uradalom egyik kerdője. Az elhunyt leánya, Szabó Zsigmondné annyira szívére vette a váratlan csapást, hogy apja koporsójánál, miközben a virrasztó asszonyok gyászszolozsmákat énekeltek, összerogyott. Az orvosi segély későn jött; a szegény asszony szívizületűdés következtében meghalt. S így a falusi csohányból két koporsót vittek ki egyszerre a temetőbe....

— (Pellagra-járvány Biharmegyeében.) A biharmegyei élelősi járás Gégény községében tegnap fellépett a pellagra, a gyilkos kór, az inséges vidékek réme. A hiányos táplálkozás következtében beállt súlyos betegségek áldozatai is lesznek. A járási főszolgabíró minden óvatintézkedést megtett, hogy a gyilkos járvány terjedését megakadályozza.

— (Falusi dráma.) Dancs Ferenc kőrösi földmives nem rég házasodott meg. Székely Zsuzsát, a falu legszebb leányát vette el. Egy ideig békésen, boldogan éltek; később azonban a veszekedés, a perpatvar mindennapos lett a házánál. A szép fiatal asszony egy ideig csak tűrte sorsát, önnep szombatián azonban egy utolsó nagy veszekedés után hirtelen eltűnt. Senki sem tudta, hogy hová ment. Tegnapelőtt aztán megtalálták. Egy szomorúvörh árára volt felakasztva eltorzított, vérfoltos teste. A fa alatt kicsi, alig pár hónapos gyermeke hullaja fektűt betakargatva, füvel, falmobokkal. A hatóság emberei megállapították, hogy a gyermek és az anya bünténynek estek áldozatul. A csendőrség Dancs Ferencet, a férjet le is tartóztatta, mert nagy a gyanu, hogy ő pusztította el családját.

— (Három diák kalandja a fogarasi havasokban.) Három oláhországi diák: Pasta Ilia, Naszün Sevev és Kurtün János, kora punkösi vakációt magyarországi rokonaiknál töltöttek, önnep első napján minden kísérő nélkül vágta neki a fogarasi hegység legmagasabb csucsának, hogy ott töltve az éjszakát, régig nézék másnap a nap felkeltét. Jó magasan jártak már, midőn hirtelen elborult az ég, sűrű köd lepte el a hegységet, úgy, hogy alig láthattak egy méternyire maguk elé. A diákok beláták, hogy utjukat nem folytathatják tovább, elküldötték hát egyik társukat, keressen valami tereget, hol az éjszakára meghuzhassák magukat. Pasta Ilia, az éjjeli meenedék hely keresésére kiküldött diák mint a sziklák közt fél, alá mászkált, el-siklott s lefelé kezdett csuszni. Azonban nem vesztette el lélekjelenlétét. Nagy erőlködéssel belekapaszkodott egy sziklába s ezt szorosan átölelte. Egy ideig kiabált társai után, de ez mit sem ért, az ég dörge, a szél súvöltése elnyomta hangját. Pasta kétségbeesett helyzetben volt. Ha elereszti a sziklát, kiszámíthatatlan mélységbe zuhan alá, gondolta s így még gyorsabban átölelte mentőjét és szívszorongva várta a reggelt. Nagysokára virradni is kezdett. El-ozlott a köd is és mikor megjelent az égbolton a hajnal piros csikja, akkor látta meg a diák, hogy lábai alatt alig fél méternyire szilárd talaj van és ő mégis egész éjszaka kétségbe esve csüngött a sziklán. Elbocsátotta erre a sziklát és aléltan esett le a fűbe. Itt akadtak reá délbén társai, kik szintén sok viszontagságot mentek keresztül a ködös éjszakán. Pasta Iliaéknak azonban emléke is maradt a fogarasi kirándulásról. Míg a sziklán csüngött teljesen meg-özszűlt dus fekete haja.

— (Regény a harctérről.) Háboruk nyomában romantika terjed. Azok a

szük szavu táviratok, amelyeket a harctéri tudósítók olykor a legnagyobb fufang árán továbbíthatnak csak, alig képesek tiszta képet mutatni nekünk a háborúról, amely a távol Keleten ugyszólván a legnagyobb titkolódzással dűl. Néha a posta hoz levelet s ezekből nyerünk részleteket a mindenkori feszűltlen érdeklő tu-ábol. Egy ilyen levél mondja el a következő megkapó történetet az orosz harctérről. — Kuropatkin vezérkarában van egy fiatal hadnagy, Masinjew Milán. Alig husz és egynéhány éves legény, aki azonban egy alkalommal a cár előtt tűnt ki személyes bátorságával s ezzel megolajozta a szerencsés tengelyét. Amikor a háboru kitört, Masinjew igen boldog vőlegény volt; egy előkelő moszkvai nagykereskedő leánya, a szép Kocsicse Anyica a szíve választotta, aki igazi regényhősnökként szereti a leventéjét. A hadnagnak szintén el kellett mennie a harctérre; keserves volt a leánynak a bucsúzás s attól fogva, hogy a vőlegénye elment, nem birtak vele a szűlei. Egyszer aztán eltűnt hazulról a leány. Keresték mindenütt, de nem találták rá.

Most — mint ez a levél elmondja — kitűnt, hogy hová akart a menyasszony menni. A vasut, a mely Port-Arthurba befutott, őt hozta s képzeltető a hadnagy meglepetése, amikor elébe toppant szép mátkája. Akkor még a szárazföldön nem voltak olyan véres csaták és Anyica talákozhatott a szerelmével. Kuropatkin is megtudta a dolgot és éppen nem haragudott e regény miatt. Hanem a szép Anyicának vissza kellett térnie Port-Arthurból a szűleihez; de mint asszony jött vissza, mert Port-Arthurban a pápa összeeskette a vőlegényével.

— (Összeesküvés a betörő ellen.) Nagy izgatottságot keltett a napokban a borsódmegei Besenyő községében Bogdán György odaváló lakos esete. Bogdán féltelmes ember volt a faluban. Nem csak híres verekedő, hanem vakmerő betörő is volt, a mi miatt legutóbb is három évet tölt a börtönben. Embertársai félték tőle s e miatt sem fel nem jelentették sem pedig egyes ember nem mert utáiba állni. Bogdán gonoszágait mégis megunták az emberek és többen összebeszéltek, hogy a betörőt elteszik láb alul. Pár hét óta az összeesküvők felváltva éjjelenként örködtek, hogy meglessék Bogdánt. Tegnapelőtt éjjel észre is vették, hogy a betörő özvegy Pászti Jánosné nevű asszony kamráját fesszegeti, a hová beakart törni. Kallós Márton odaváló lakos, a ki észrevette a betörőt, azonnal értesítette a többieket, a kik észrevétlenül körülfiglők Pászti né udvarát, hogy a betörőt elfogják. Bogdán, mikor észrevette, hogy bekerítettek, revolvert rántott s azzal akart utat csinálni magának, miközben egy Makra János nevű embert megölt. Az emberek erre neki rohantak, beszorították Pászti né kamrájába és ott agyonverték. A mikor aztán meggyőződtek, hogy a betörő nem él, holttestét két vasvillanyélen keresztbe fektették és elvitték a községi bíró házához, akinek a tornácára felakasztották. Másnap reggel Tóth István bíró, aki állítólag pártfogolja volt a gonosz embernek, saját ablaka alatt találta meg Bogdán holttestét. A tetteseket letartóztatták.

IRODALOM.

Erdélyi Muzem. Az Erdélyi Muzem-Egylet bölcseleti, nyelv és történet-tudományi szakosztályának értesítője, az Erdélyi Muzem legutóbbi száma, a következő érdekes tartalommal jelent meg: Dr. Kiss Ernő; Vörösmarthy és krónikáinak, Pór Antal; A magyar Anjouk lengyel krónikása, Kristóf György; A magyar mythológia classicus eposzainban, (befejező közlemény.) Rudnyánszky Gyula; Új költeményei. Ism. Bodor Aladár. Beüthy Ákos: A magyar államiség fejlődése és küzdelmei. Ism. Kristóf Gy. Beveridge I.; Az oroszok elönmomlása Acsiában (The Russian Advance), Ism. Récz Gyula. Rákóczi és a bűdosok hamvai. Irta: Dr. Szádeczky Lajos. A király rendelete Rákóczi hamvairól. A nemzet köszönete. A magyarok az ottomán uralom alatt. Szakosztályi ülések.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, pénteken, május 27-én:

A nóna.

Bohózat 3 felvonásban.

Kezdeté fél 8-kor, vége 10 kor.

Holnap, szombaton, május 28-án:

BALASSA BÁLINT.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Péntek: Hegedűs Gyula föllépésével: A nóna. (b. 209. sz.) Szombat: Új betanulással: Balassa Bálint. (Bérlétszűnet XXVIII. páros szám.) Vasárnap d. u.: Utolsó ifjúsági előadás Jókai emlékeztére: Aranyember. Vasárnap este: Balassa Bálint. (b. 210. utolsó sz.)

A nóna.

Hegedűs Gyula vendéggátéka.

I.

A derék Bisson mestert feltűnően cserben hagyta az ötletessége, a jóízűlése, amikor a tegnap este színrekerűlt bohózatot megírta. Az kétségtelen ugyan, hogy „A nóna” sokkal sikerűltebb darab, mint „A kocavadisz”, de az is kétségtelen, hogy a kedves, ötletgazdag, finom, sokszor poetikus és mindig izlése Bisson ebben a darabban óriási sűlyedést mutat, korábbi műveihöz képest; s ezzel a darabjával reáért arra a külvárosi drámairódmalmi irányra, mely Páris kisebb színházaiában állandó polgárgojot nyert. Hogy ezek a darabok az előkelő Vigszínházban kerülnek nálunk színre: ez ellen szavunk nem lehet. Mert a „Vigszínház” állandóan ezt az irányt szolgálja, kultiválja és akinek esetleg ez nincs kedvére, az elmegy ott Budapestén a hat közűl egy másik színházba, nem is szólva a fővárosban kínálkozó egyéb szórakozó helyekről. — De természetesen nálunk a vidéken másként van. Itt nincs egyéb szórakozásunk, mint a színház. Olyannak szeretjük hát e helyet, a hol tanulhatunk, gyönyörködhetünk, élvezhetünk. Mindezt persze „A nóna” előadásán nem igen tehetjük meg. Át kacagug két órát, de gyönyörűségünk nem telik benne. A Vigszínház ezeket a darabokat felékesíti pazar külső kiállítással és finom, izlése játék stylussal, melynek keretében beleilleszkedik mindenki, a kinek ott a színpadon dolga van. Nálunk ellenben: a kiállítás szegényes; az ősszjáték vontatott; s a szereplők gondoskodnak arról, hogy sikamlós helyeket a karzat jól megértse és alahuzhassa. Mert a mi játéksűlyünk: hogy a karzat jól mulasson. Mert onnan jön az isteni laps; ott virágzik a népszertűség.

II.

A darab különben a féltékeny férjek bemutatásából áll. Adva van egy féltékeny férj, aki kész ölni, verekedni a felesége egy eltűvedt pillantásáért. E féltékeny férj mellett természetesen tűrhetetlen az asszony helyzete, a ki ennél fogva kész örömmel ragadja meg a kínálkozó alkalmat, hogy férjét egy valami-szeretével kigyógyítsa. Nos: a mint a darab elején sejtettük is, ez az óhajítás sikerűl.

Természetesen: férj, feleség, udvarló, sok mindenben mennek keresztül, míg végre eljuthatnak oda és az is természetes, hogy a képtelenebbnél-képtelenebb helyzetek állanak elő, de valami újat nem igen találunk, a tolaakodó ötletekben.

A jó Bisson ehhez a darabhoz egyszerűen összelopkodott előbbi darabjaiból egy-egy ötletet és színre kerűlt „A nóna”, amely valóban csak arra alkottatott, hogy egy rövid ideig mulattassa a közönséget és aztán eltűnjék, mint egy színes szappanbuborék. Az irodalomnak semmi közösége nincs vele, aminthogy nem is lehet. A ki mulatni akar az nézze meg — ha teheti a Vigszínházban — ha nem: hát — akkor itt, de ez esetben még inkább mérsékelje követelményeit.

III.

De tévedtünk. Megnézhetjük itt is. Hegedűs Gyula játssa a főszerepet. Az a művész, a ki nem is játszik, hanem csak úgy jár-ke a színpadon, mint az utcán: én te, vagy ő. Nincs ebben a művészen egy csöpp komédiázás sem. Akit hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy a színészen mindig és mindenkor a komédiázást lássuk; előbb családottan hallgatjuk és figyeljük Hegedűs Gyulát. — De jelenetről-jelenetre mindjobban megkap és megragad bennünket ellenállhatatlan egyénisége. S mikorra legördűl az első felvonás után a függöny; akkor meggyőződöttünk arról, hogy egy nagy stűh, mely érzés és mindenekfelett megragadó egyéniséggel állunk szemben, a ki a színművészetnek egy oly fajtát produkálja, melyről megérezzük, hogy ez és csupán ez lehet a színművészet tökéletessége. A közönség is így értékelte Hegedűs tegnapi szereplését és taps volt is bőven minden felvonás után.

IV.

A nagy vendéghez, teljesen méltó alakítást láttunk Mészáros Alajostól. Napról-napra van alkalmunk konstátálni: mint tökéletesedik, finomodik, csiszolódik ennek a fiatal színésznek a művészete és mint lesz mind jelentősebb oszlopa a repertoárnak. A nők között Etsy Emília egy kisebb szerepben is kimagaslik a többiek közűl értelmes, természetes beszédével és finom dízkrét játékaival. Th. Csige Böske affektált beszédmodorával, csupán I. felvonásbeli ruhájának izléstelensége veteledhetett.

A többi szereplők közűl Szegeő Ede és Bérczy Ernő tetszetek, Nagy Imre humora száraz és unalmas. — c —

* A színház hírei. Ma „A nóna”-ban bucsuzik Hegedűs Gyula, ki három estét a közönség lelkes óvációi közűt tartotta vendégföllépéit. Holnap „Balassa Bálint” Farkas Ödön vig operája kerül színre. A reprizre nagy gonddal készülnek. A főpróbát ma tartják meg. A rendezésben és kiállításban lényeges újítások vannak. A szombati előadás bérlétszűnetben lesz, a vasárnapi pedig az utolsó bérléti előadás fogja képezni. Az opera főszerepét Kalmár, Székely, Ladizslai, Kassai, Váradi, Török és Tibor Lóri éneklék.

* A téli idény befejezését az igazgatóság későbbre halasztotta. Míg áthurcolkodna a társulat a sétatéri szűllös Muza-csarnokba, addig még lesz egy pár vendégszereplés. — Vasárnapra Jókai Mór színműve az „Aranyember” volt kitzűve ifjúsági előadásra. Az ifjúsági előadás azonban — tekintettel a közeledő vizsgálokra — elmarad és helyette vasárnap délután, a „Tolenc”-ot adják Károlyi Leonával és Szentgyörgyi Istvánnal a főszerepekben.

Táviratok

A delegációk ülése.

Budapest, május 26.

A költségvetést úgy általános-ságban, mint részleteiben elfogadták.

A trónörökös Angliában.

Bécs, május 26.

Londonból jelentik: Ferenc Ferdinánd főherceg a jövő hóban részt vesz az angol hadsereg gyakorlatain.

Apáca fogadalom.

Bécs, május 26.

Eszterházy Ilona grófnő, 25 éves, ma tette le az apáca-fogadalmat.

Mária Jozefa utazása.

Bécs, május 26.

Mária Jozefa főhercegnő, Izabella hercegnő elhalálózása alkalmából Drezdába utazott.

Az orosz-japán háboru.

— Legújabb hírek. —

Budapest, május 26.

Londonból jelentik: A port-arthuri kikötőnél elsűlyesztett 3 hajó közűl sikerűlt az oroszoknak kettőt eltávolítani, úgy, hogy a kikötő bejárata részben szabaddá tétellett.

A japán sereg immár két állomásra van Port-Arthurtól. — Az oroszok el vannak határozva, hogy a mennyiben a japánok Port-Arthurrig előnyomulnak, az egész várost földig lerombolják.

Nagyobb összeűtközés volt a japán és orosz csapatok közűt az előbbiek előnyomulásánál, melyet az oroszok nagy veszteséggel ugyan, de részben megakasztottak.

Pétervárról jelentik: Nagy csapat diákok letartóztattak, mert fel-ségsértő röpiratokat osztogattak szét. — A környéken nagy parasztlázadások várhatók az általános mozgósítás elrendelése következtében.

Csifuból jelentik: Egy ma ideérkezett francia, a ki szemtanuja volt Port-Arthur utolsó ágyuztatásának, azt jelenti, hogy 8 nagy japán hajó egy óra hosszat időzött a kikötő bejárata körül és tíz perces időközben löttek oldalsó ágyúikból. Dalmiban, a midőn a midőn a francia utazó azt elhagyta, minden csendes volt, csakhogy azt mondta, minden órában várják a japánok támadásait. A polgári és katonai hivatal-nokok készek Dalmi elhagyni. Polgári szem-élyek közűl csak néhányan maradtak vissza nem hivatalos állásokban. Az oroszok néhány nap előtt tett ama kísérlete, hogy a dalmi hajójavító-műhelyeken és rakkodokat töltre tegyék, nem sikerűlt. Stűssel tábornok a Hacsune páncéloshajó el-sűlyedésének hírére elrendelte, hogy ezt a kísérletet ne ismételjék meg. A japánok zárt csapatall állnak Picevóban és Kincsuban és a félsziget mind a két oldalán vonulnak Port-Arthur felé. A picevói kikötőben ma egy japán hajó egy Csife nevű német gőz-szere tűzelt, melynek jelzését félreértette. Az elműt éjjel a liaotienani előhegység magasságában a Kanin nevű svéd gőzszere tűzeltek, de hogy ki, azt nem tudni.

Szűllből jelentik: Gónsani távirat szerint az oroszok a mostani koreai uralkodó-család megalapítóit Hanghőngben 450 év előtt épített síremléket elpusztították, az ottani ereklýsekreányeket elégették, bár a koreaiak ezeket az ereklýeket szenteknek tartják. Nem nyer megerősítést az a hír, hogy Gónsanban kozákok állanak husz ágyuval. Ezek valószínűleg tranzbakál lovasűtegek, a melyek közűl többe a háboru kitörése előtt az első vladivosztoki hadtesthez osztottak be, hogy Jónanföböl visszatér koreai azt jelenti, hogy ott csak kevés csapat van. A lakosság hír szerint nyugodt, de a japánoktól való megszállás a hatóságok szigorú megtartása miatt nem üdvözl. Az oroszok sok fát hagytak hátra. A szűlli helyűrség nem erősebb 800 főnél.

Szerelmi dráma.

Debrecen, május 26.

Szabó Lajos takarékpénztári hivatalnok ma délelőtti szerelmi féltékenységből agyonlőtte a menyasszonyát egy fiatal 18 éves szép leányt: Kertész Jankát. A menyasszony tegnap ment be Debrecenbe édes anyjával a kelengyét bevásárolni, ahol egy tanár rokonuknál szálltak meg. Tegnap este

még együtt voltak, sőt ma reggel a vőlegény virág csokorral kedveskedett menyasszonyának, délbén pedig elkövette rettenetes tettét.

REGÉNY.

Utszéli virág.

Irta: Révai Károly.

V.

(23)

Kemény, lesűjtő ítéletet mondott magában Eliz bárónőre; nem a leánykori bu-kás miatt, hanem az anyai érzések lábbal tiprása miatt 16 évig élni ama tudattal, hogy van egy lény a világon, ki testűkből való test, vérűkből való vér s ez a lény nélkülűlések közűl kénytelen élni s nem ismerheti soha az édes anyai szeretetet! A társadalmi felfogás gonosz e tekintetben; a bukást nem bocsátja meg soha!

Sietve utazott haza Csókásra. Wondrácsék ispán ur azzal a hírrel fogadta a vasutnál, hogy távollétében Majorosné nagy-asszonyomnak szép vendége volt: a bájos Várkonyi Eliz bárónő látogatta meg. Majorosné nagyasszonyom is eldicsekedett hír-telen, a szép látogatónővel.

— Hát még a leányunk életnagyságu arcಕ್ಕೆ mennyire tetszett neki! Örák hűs-szág elmélázott a kép előtt s bizony mon-dom báró ur, egy ízben sírva találtam ott a szép asszonyt!

Zalai egyelőre semmit sem árult el utazása eredményéről; különben is ez a titok senkire nem tartozott. Ő mint nemes, lovagias ember, ezt csak az anyával akarta letárgyalni. Nem volt joga az anyát ellen-gére állítani; de ahoz igenis joga volt, hogy megmondja neki szemébe: mindent tudok!

Annyit már elhatározott magában, hogy a leányát vissza nem adja az anyá-nak; még meg sem fogja vele ismertetni. Miért is tenné? Jobb, ha a gyermek azon tudattal él, hogy nincsenek szűlei, nem fog visszas helyzetbe kerűlni a főrangu hölgy-gyel szemben. A magasabb körök ugye fo-gadnák be magok közű az ismeretlen s így — ha távol marad tőlük — sok ké-sőbbi szenvedésnek veheti elejét. Pár hó-napig még úgy is az intézetben kell ma-radnia; azután majd megválík jövendő sorsa.

Ezt azonban mind Várkonyi bárónővel kelle élveznie; föl fog rándulni a fővá-rosha mielőbb s teljesen tisztázza a leányka helyzetét. Meg van róla győződve, hogy a bárónő nem fog ellenkezni. A ki eddig szep-lőtlenül meg tudta őrizni hírnevét, az nem fogja most könnyelműen a világ szájára dobni. Azért aztán Majorosné nagyasszo-nyomnak mindjárt értésére is adta, hogy egyáltalában nincs kifogása, ha a leánykát örökre fogadják; adja neki az ő becsületes nevét, az az árva megérdemli a szeretetet.

— Majoros Liza! — kiáltott föl ma-gánkiűl örömeiben az öreg asszony — jaj de szép név! milyen pompásan talál: Ma-joros Lizike! Ő, báró ur, ez az öröm be-aranyozza életem utolsó napjait!

Másnap a báró már fölajánl utazni a fővárosba, nyugtalan volt nagyon, mintha valami különös rossz előérzet bántotta volna.

(Vége köv.)

Felolós szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Lapfűljadonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTÉR.

40 év óta fennálló

késműáru üzletemet

kibővittem a látszerészeti szakmához tartozó cikkekkel.

Nagy választékban tartok raktáron evő eszközöket, konyhakéseket, zsebkéseket, ollókat, borotvákat, szakálgyalukat, vivő-felszereléseket, párbajfegyvereket, revolvereket, szobafegyvereket, szeművegeket, csip-tetőket, szűnházi és tábori lácsűveket, or-vosi- és szoba-hőmérőket, légsűlymérőket, iskolai és mérnöki rajzszerkeket.

Ezen cikkeket csak is jó minőségben a lehető legolcsóbb áron bocsájtom ve-vőim rendelkezésére és a rajtuk előfordul-ható javításokat szakszerűen eszközölöm.

Kedves költősségemnek tartom mé-lyen tisztelt vevőim iránt érzett hálámnak kifejezést adni, hogy becses bizalmuk által lehetővé tették üzletem 40 éves fennállását megérem és azt fokozatosan fejlesztésem. Kérem ezen bizalmat továbbra is, nem le-szek reá érdemetlen soha!

Kiváló tisztelettel:

Kun Mátyás.

Kolozsvár, KossuthLajos-u. 2.

Diszokmánnai kitzűntetve!

Bernáth E. Sándor varróeg-kerékpar nagy raktára és hangszér-üzlete Kolozsvár.

Összes áruimat havi részletfizetésre is adom és azokról 5 évig felelek. — Szakszerű villamos világítással és metororőre berendezett mecha-nikai műhelyben a javításokat gyorsan és jutányos árban készítem. Nikkelezéseket, különféle színű emallírozásokat saját fűr-dőmben és kemezezőkben állítok elő. Kerékparkolósűző osztlást tartok fenn!

Telefon 412.

Képes árjegyzéket adok bármiként!

